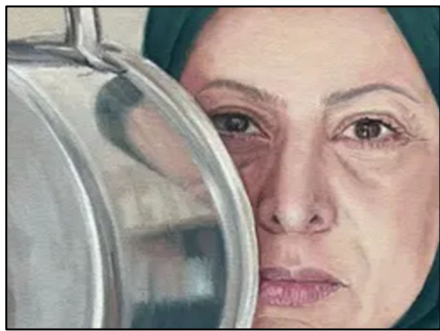

לקראת מוזיאון ראשון
לאמנות פלסטינית
באום אל-פחם עמ' 9

פועלי כל הארצות התאחדו!

זה הדיר

زو هديرخ ZO HADEREKH

גיליון 48 / 11 בדצמבר 2024

הפלת אסד: עתיד סוריה לוט בערפל

עמ' 7, 3

חגיגות במגדל שמש ברחמת הגולן בעקבות נפילת אסד. צילום: חיים גולדברג / פלאש 90

עמ' 5

אמנסטי: רצח עם בעזה

האקדמיה לא שותקת

עמ' 10

הפגנה באוניברסיטת תל אביב נגד חוק ההשתקה, השבוע

מכתבים למערכת

נמשכת החקיקה הגזענית

הכנסת ממשיכה לחוקק חוקים גזעניים הפוגעים בפלסטינים אזרחי ישראל ותושבי מזרח ירושלים. תוך ניצול המלחמה, מקדמת הממשלה מדיניות מפלה ושווה של הצעות חוק שנועדו לבסס אפליה גזעית ולקדם עליונות יהודית. ב-22 בנובמבר 2024 הודיע שר הביטחון ישראל כץ על החלטתו להפסיק את השימוש בצווי מעצר מינהליים נגד מתנחלים ישראלים בגדה המערבית. בין היתר הועלה הנימוק כי מעצרים מינהליים הם שרירותיים בהתבססם לא על כתבי אישום או הליך הוגן ולכן אסור להשתמש בהם נגד אזרחים. החלטה זו מדגישה בצורה ברורה את מדיניות האפרטהייד בין יהודים ופלסטינים, שכן סמון להודעה זו חתם השר על צווי מעצר מינהליים ללפחות שלושה ערכים אזרחי ישראל. בתגובה, מגישים עדאלה ומרכז אל-מיזאן בנצרת ערעור בשם אחד מהשלושה, תושב יפיע, הם מבקשים מבית המשפט העליון את ביטול צו המעצר, בנימוק, בין היתר, משום שהוא מפלה לרעה את המערער לעומת ישראלים מתנחלים. החלטת השר חייבת לחול על תושב יפיע ועל כל פלסטיני, אחרת מדובר בהחלטה אפרטהיידית לא חוקתית ויישום החוק מפלה באופן קיצוני ביותר.

ב-25 בנובמבר 2024 פנה עדאלה אל הכנסת ואל היועצת המשפטית בבקשה לבטל קידום הצעת חוק המכוונת נגד מועמדים ורשימות ערביות ומשותפות. מטרת ההצעה: להקל על פסילתם מלהתמודד בבחירות לכנסת. הצעת החוק מאפשרת פסילת מועמד או רשימה גם אם נתגלתה תמיכה "במפגע טרור" יחיד. כמו כן, היא מורידה את סף הראיות הדורש כיום כי פסילת מועמד או רשימה מחייבת מסה קריטית של ראיות ומסתפקת ברף נמוך יותר של ראיות. תיקונים אלה מכוונים באופן בלעדי לעילת הפסילה בדבר תמיכה במאבק מזוין בידי ארגון טרור, אשר מאז חקיקתה בשנת 2002 השתמשה בה ועדת הבחירות המרכזית אך ורק נגד הערבים והרשימות שלהם.

לעומת זאת, תיקונים אלה לא נגעו בעילה האחרת של הפסילה והיא ההסתה לגזענות אשר חלה מאז חקיקתה על מועמדים ורשימות יהודיות. כמו כן, מאפשר התיקון לפסול רשימה גם אם היא מתמודדת ברשימה משותפת או באיחוד של רשימות. זאת למרות שנהוג, לפי הדין, להתייחס למצע החדש של האיחוד ולא למצע של הרשימות המכוונות אותו. תיקון זה מוצע כדי להתחשבן באופן נפרד עם רכיבי האיחוד ולפסול רשימות ערביות שנאלצו ליצור שותפות בעקבות העלאת אחוז החסימה.

באותו יום שלחו עדאלה והאגודה לזכויות האזרח מכתב המתנגד להצעת חוק לתיקון פקודת בתי הסוהר המחריגה משחרור מנהלי אסירים שהורשעו בעבירות ביטחון, כולל עבירות חופש ביטוי. התכלית המקורית של החוק היא לטפל בצפיפות בבתי הכלא ולכן הותר לשחרר אסירים בשחרור מסוג זה. אך בעוד שתכלית החוק היא אוניברסלית, התיקון המוצע מבקש לעגן בדרך של הוראת קבע שני מסלולי חוק נפרדים ומפלים בין אסירים ביטחוניים לבין אסירים פליליים.

ד"ר חסן ג'בארין, עדאלה

ניתן לשלוח מכתבים למערכת באמצעות הדוא"ל
zohaderekh@gmail.com

או לחיבת דואר 26205 ת"א-יפו 6126102

דברים בשם אומרם

ח"כ אלמוג כהן גזען וחסר כישורים

"ח"כ אלמוג כהן משך את תביעת הדיבה שהגיש נגד העיתונאי חיים לוינסון בשל פרסומים שהציגו אותו כאדם טיפש, גזען, קונספירטור וחסר כישורים. בחודש מאי האחרון תבע ח"כ כהן מלוינסון פיצוי בסך 300 אלף שקלים בגין 17 פרסומים נפרדים שהיוו, לטענתו, לשון הרע. בפרסומים הוצג ח"כ כהן כאדם בעל מנת משכל נמוכה."

אורן פרסיקו, "העין השביעית", 2.12

התלמיד צח יוקד הבריז משיעורי היסטוריה

"אחד הטקסים הדתיים המרשימים ביותר שראתה העיר אי פעם נגמר בשפיכות דמים". כך נכתב ב'ניו יורק טיימס' בבוקר 31 ביולי 1902 על האלימות שפרצה בזמן מסע הלוויה של הרב הראשי של ניו יורק, ג'ייקוב ג'וזף. לאזור הגיעו יותר מ-200 שוטרים והכו באלותיהם ביהודים. 'זה אירוע שאפילו אדם רוסי, עם כל השנאה שלו כלפי יהודים, היה מתבייש בו', צוטט בכתבה גבר שהיגר לניו יורק בתקווה לברוח מגל האנטישמיות במדינה הקומוניסטית."

צח יוקד, "הארץ", 25.11

הבשורה: גנץ לא מוכן לתלות את עצמו

"מה נעשה אם היועצת המשפטית תפוטור? נתנגד לעניין. מה אתם מצפים שנעשה? נחתוך וירידים? שנתלה את עצמנו? מה נעשה שיספק את הציפייה שאכן נעשה משהו?"

יו"ר המחנה הלאומי, ח"כ בני גנץ,

בישיבת סיעתו בכנסת, 25.11

השר החרדי רוקד על הדם

"יו"ר יהדות התורה, שר הבינוי והשיכון יצחק גולדקנופף, סייר ביישובי עוטף עזה, והחזיק את מפת גרעיני ההתיישבות בעזה. 'ההתיישבות כאן היא התשובה לטבח הנורא והתשובה לבית הדין הבינלאומי בהאג', אמר השר. מי שליוותה את השר היא פעילת הימין דניאלה וייס, שמעודדת ומקדמת מאז 7 באוקטובר את הרעיון להתיישבות בעזה בין היתר באמצעות שרים וחברי כנסת."

יקי אדמקר, "וואלה", 28.11

עם בעליו של ים המלח לא מתעסקים

"פרק פודקאסט, שהופק באחת מתוכניות המנהיגות של קרן מנדל בנגב, עורר בהלה כשהוזכר שמו של הטייקון שעומד מאחורי התאגיד המזהם כיל, עידן עופר ומשפחתו. במנדל דרשו מאחת ממשותפות התוכנית, סיון כהן אביטן, להסיר כל אזכור לעופר בפרק שערכה. לאחר שסירבה - הוסרה התוכנית מהערוץ של הקרן. מדובר בתוכנית שהוקלטה ופורסמה בהפקת הקרן במסגרת ערוץ 'קולות מהנגב' באוגוסט האחרון, בו לקחו חלק עמית תוכנית מנדל למנהיגות אזורית בנגב המזרחי, ערד ודימונה. לאחר שכהן אביטן סירבה להסיר את השם, נאמר לה שכל הפרקים בסכנת מחיקה."

יעל געתון, "שקוף", 27.11

המשטר נפל ועתיד סוריה בערפל

הגרי הכריז: "נמנע מנשק איראני להגיע לסוריה". בעקבות נפילת דמשק לידי המורדים התרחבו התקיפות האוויריות, שכוונו עתה נגד "מטרות אסטרטגיות" ברחבי סוריה: בסיסי הצבא, חיל האוויר וחיל הים הסורי, מחסני נשק ומערכות הגנה אווירית.

במקביל תגברה ישראל את כוחותיה ברמת הגולן הכבושה, ואף קידמה את צבאה לתוך שטח סוריה, תוך הפרה של הסכם הפרדת הכוחות בין המדינות. במסגרת זו כבשו כוחות ישראלים ללא התנגדות את פסגת החרמון הסורי והטילו עוצר על קוניטרה ועל שמונה כפרים בדרום סוריה כדי ליצור "רצועת ביטחון".

הסכנה הטמונה באיפוף הכיבוש

בתגובה לפעולות אלה פרסמו השבוע (8.12) המפלגה הקומוניסטית הישראלית (מק"י) וחד"ש גילוי דעת משותף המזהיר מפני שאיפוף הכיבוש הישראלי בסוריה ומהתערבות צבאית במדינה. בגילוי הדעת הודגש: "ההתנהלות הישראלית התוקפנית נגד סוריה עולה בקנה אחד עם דברי השחץ וההתפארות של ראש הממשלה בנימין נתניהו על אודות תפקידה בהפלת המשטר הסורי".

נתניהו ציין כי התקפתן של הקבוצות החמושות פרצה מיד לאחר התוקפנות הישראלית נגד לבנון. נתניהו תיאר את משטרו של אסד כמשטר 'מדכא ורודני', ובכך התעלם מתרומתו להקמת משטר דיקטטורי בארצו שלו. זאת ועוד, נתניהו יצא בהצהרה כזאת בעודו קושר קשר תוקפני עם משטרים לא פחות דכאנים ודיקטטורים מהמשטר הסורי הקודם. דבר זה מוכיח כי לא הדאגה לשלום העם הסורי היא אשר הנחתה את נתניהו, אלא העובדה שהשלטון הסורי הקודם סירב לשתף פעולה עם התוכניות האזוריות של ארה"ב וישראל".

עוד נכתב בגילוי הדעת: "למרות הדאגה נוכח שאיפוף ותוכניות אלה, ישנה תקווה גדולה לעם הסורי ולכוחותיו הלאומיים. אנו מקווים שבשילם שיתגברו על תקופת המעבר הנוכחית במהירות האפשרית ויתקדמו לעבר בחירת הנהגה לאומית סורית אשר תבטיח את אחדות העם והאומה. אנו מקווים כי ההנהגה הסורית תמלא את התפקיד המצופה ממנה בהתמודדות עם שני האתגרים המרכזיים במישורים הפנימי והחיצוני".

האתגר פנימי הוא הצלחתה בבניית מדינה דמוקרטית אזרחית המסוגלת לטפל בחסרונות המשטר הקודם תוך שחרור מדיכוי, פילוגים, סיעתיות, שחיתות ונפוטיזם. האתגר של המשטר שייבחר במישור יחסי החוץ הוא שמירה על עצמאות המשטר הסורי מכל תלות והצבת האינטרסים הלאומיים והאסטרטגיים בראש מעייניו. על ההנהגה הסורית לראות כחלק בלתי נפרד מהאינטרסים שלה את הסוגייה הפלסטינית וההתנגדות לכיבוש הישראלי, זאת יחד עם התנגדות לתוכניות הנורמליזציה האזוריות במה שמכונה 'בניית מזרח תיכון חדש'".

כמו כן הדגישו במק"י ובחד"ש: "על-אף משמעות האירועים בסוריה והעניין והמחלוקות שהם מעוררים, על העיניים להיות נשואות לעזה. אסור שהדאגה תסור מדעתו של איש עד שהטבח ומלחמת ההשמדה נגד העם הערבי הפלסטיני ייעצרו ועימם הכיבוש ואסונותיו".

אסף טלגם

נפילת משטר הבעת' בסוריה השבוע היא סופו של עידן. מאז 1963 שלטה בסוריה מפלגת הבעת', ומאז 1970 - שושלת אסד. נפילת המשטר מסמנת גם שינוי מהותי במלחמת האזרחים הנמשכת מאז 2011 ואשר גבתה את חייהם של כ-600 אלף איש ודרדרה מיליוני סורים לפליטות.

משטר הבעת' קרס במהירות, תוך פחות משבועיים. מיליציות המורדים במחוז אידליב שבצפון סוריה פתחו במתקפה נגד כוחות המשטר ב-27 בנובמבר, מיד עם כניסתה לתוקף של הפסקת האש בין ישראל לחיזבאללה. ב-8 בדצמבר כבר נכנסו המורדים החמושים לבירה דמשק ולארמון הנשיא. הנשיא אסד נמלט עם משפחתו למוסקבה. ראש הממשלה אל-ג'לאלי הודיע כי ישתף פעולה עם השלטון החדש.

נכון לעכשיו, המצב בסוריה אינו יציב. למרות הוראותיו של מנהיג המורדים אבו מוחמד אל-ג'ולאני לאנשיו להימנע מפגיעה במיעוטים ולא להשתלט על מוסדות ממשל עד להעברה מסודרת של השלטון, הוצתו ונבזזו מבני שלטון רבים בדמשק. בניגוד להמונים החוגגים שגדשו את כיכר תחריר בעקבות המהפכה במצרים ב-2011, החגיגות ברחובות דמשק כללו בעיקר גברים מזוקנים חמושים.

המורדים אינם עשויים מקשה אחת. בצד "רשות שחרור א-שאם" האסלאמיסטית של אל-ג'ולאני פועלים ברחבי המדינה עוד עשרות פלגים חמושים בעלי השקפות ואינטרסים שונים, אשר נתמכים בידי מדינות שונות. בצפון-מזרח סוריה מושל "המנהל האוטונומי" בהובלת מפלגת השמאל הכורדית, המשתפת פעולה עם מיעוטים עדתיים אחרים ועם כמה מהשבטים הערביים באזור. מאז פרוץ המלחמה בסוריה היו היחסים בין המורדים האסלאמיסטים לבין הכוחות הכורדיים מתוחים, ובימים האחרונים נהרגו יותר מ-200 איש בחילופי אש בין הצדדים.

המעורבות הטורקית

למורכבות זו יש להוסיף את המעורבות הטורקית העמוקה בסוריה (ר' עמ' 7). טורקיה ממשיכה בכיבוש צבאי ברצועה בעומק עשרות קילומטרים בשטח סוריה, לאורך מקטע גדול מהגבול בין המדינות. אנקרה היא גם נותנת החסות המרכזית של המורדים האסלאמיסטים אשר כבשו השבוע את דמשק. אם טורקיה תשמר את השפעתה על המורדים גם כשהאחרונים יקימו ממשלה החדשה בדמשק, יש להניח כי העימותים בינם לבין "המנהל האוטונומי" הכורדי יחריפו.

הכורדים אינם המיעוט היחיד בסוריה. במחוז סוידאא שבדרום-מזרח המדינה נהנית האוכלוסייה הדרוזית בשנים האחרונות מאוטונומיה דה-פקטו. במחוזות לטקיה וטרטוס שבאזור החוף מתגוררת אוכלוסייה עלווית גדולה, שהייתה חלק דומיננטי מהצבא ומהמיליציות הלוחמות של משטר אסד. מיעוטים אלה לא יסדרו בקלות עם ממשלה של אסלאמיסטים סונים בדמשק, וכך גם המיעוט הנוצרי הגדול שמתגורר בעריה המרכזיות של סוריה. נוכח מתחים אלה, אין ודאות כי מלחמת האזרחים בסוריה תמה וכי מיליוני הפליטים והעקורים יוכלו לשוב בבטחה לבתיהם.

ישראל והמצב בסוריה

מאז תחילת מתקפת המורדים הפציץ חיל האוויר הישראלי מאות פעמים בשטח סוריה. תחילה כוונו התקיפות נגד יעדים של חיזבאללה ואיראן, ככל הנראה במטרה לסייע להתקדמותם המהירה של המורדים. דובר צה"ל תא"ל דניאל

נמשכת הפצצת בי"ח כמאל עדואן

ראשוניים בלבד, שכן אלפי גופות עדיין לכודות תחת ההריסות, כשצוותי ההצלה מתקשים להגיע אליהן. יצוין שנמשכות ההתקפות על בית החולים כמאל עדואן בנפת צפון עזה. מאז תחילת המבצע הצבאי הישראלי האחרון בנפת צפון עזה ועד ל-21 בנובמבר תיעד משרד זכויות האדם של האו"ם בשטח הפלסטיני הכבוש, באמצעות מקורות גלויים, לפחות שבע התקפות. מאז נמשכו ההתקפות על בית החולים וסביבתו. לפי הדיווח מראשון (8.12), הופסקה אספקת המים והחשמל לבית החולים. ד"ר חוסאם אבו ספיה, רופא ילדים ומנהל בית החולים, מסר כי לא ניתן לטפל בחולים ואף לנתח את הפצועים ללא חשמל וללא מים. לדבריו, בבית החולים שוהים כעת 112 פצועים בהפצצות, שישה מהם בטיפול נמרץ ו-14 מהם ילדים. ההפצצות הבלתי פוסקות מונעות אספקה חיונית ותיקון של הנזקים.

מנכ"ל ארגון הבריאות העולמי הביע דאגה עמוקה לבטיחות המטופלים והסגל הרפואי בבית החולים, וקרא "לשים מייד קץ למעשי האיבה בקרבת בית החולים, ולתת למשלחות הומניטריות גישה רציפה שתאפשר להן לספק תמיכה מצילת חיים".

עשרים ושניים פלסטינים, בהם נשים וילדים, נהרגו ביום רביעי (11.12) בהפצצה ישראלית בעיירה בית לאהיא שבצפון רצועת עזה. המטוסים הפציצו את ביתה של משפחת אבו תרביש, שבקרבת בית החולים כמאל עדואן. מוקדם יותר השבוע, שלושה פלסטינים נהרגו ואחרים נפצעו בשני (9.12) במתקפה של כוחות הכיבוש על העיר רפיח. כתב סוכנות הידיעות הפלסטינית "וואפא" דיווח כי שניים מההרוגים נפגעו בהפצצה שכוונה לקבוצת אזרחים במזרח רפיח, וההרוג השלישי נפגע בצפון העיר. בנוסף, כמה אזרחים נפצעו כאשר הצבא תקף דירה במחנה הפליטים נוסיראת שבמרכז רצועת עזה. עוד דווח כי כוחות הצבא הפגזו את אזור בית הספר "אל-עז" בצפון המחנה. כמו כן, מסוקי קרב פתחו באש לעבר מזרח מחנה הפליטים אל-בורייג', בעוד שבמחנה מע'אזי דווח על חדירה של כלי רכב צבאיים תחת ירי כבד.

עשרות אזרחים נהרגו ואחרים נפצעו יום קודם לכן (8.12) בתקיפות כוחות הכיבוש הישראלי על רצועת עזה. לפי הדיווחים, כטב"ם תקף קבוצה של אזרחים ברחוב 18 במחנה הפליטים נוסיראת שבמרכז הרצועה, מה שהוביל למותם של שני צעירים ולפציעת אזרחים נוספים. בנוסף, כמה אזרחים נהרגו ונפצעו לאחר שכוחות הכיבוש הפציצו כלי רכב וריקשה בעיר רפיח שבדרום הרצועה. עדי ראייה דיווחו כי האזרחים שנפגעו ניסו להעביר שקי קמח בזמן התקיפה. במקביל, שישה חולים נפצעו, בהם אחד במצב אנוש, בתקיפת בית החולים האינדוני שבצפון הרצועה. כוחות הכיבוש גם הרסו כמה בנייני מגורים בשכונת אל-ג'נינה שבמזרח רפיח. 25 בני אדם לפחות נהרגו ועשרות נוספים נפצעו בתקיפות של כוחות הכיבוש שכוונו לעיר עזה ולמחנה הפליטים אל-בורייג'. לפי הדיווחים, 10 בני אדם נהרגו ורבים נפצעו כשמוטסי קרב הפציצו קבוצת אזרחים ברחוב עומר אל-מוכתאר, סמוך לפארק העירוני בעזה. בתקיפה נוספת, כוחות הכיבוש מחקו את בית משפחת אבו חסנין במחנה אל-בורייג', מאחורי בית הקברות, וגרמו למותם של 15 בני אדם, בהם נשים וילדים. מוקדם יותר באותו יום, חמישה בני אדם נהרגו בתקיפה אווירית בצפון רפיח.

לפי הודעת משרד הבריאות בעזה, מאז ה-7 באוקטובר 2023 נהרגו 44,786 פלסטינים ברצועה כתוצאה מהפצצות ישראליות מהאוויר, מהיבשה ומהים. רוב ההרוגים הם נשים וילדים. בנוסף, 106,188 פלסטינים נפצעו. מדובר בנתונים

300 משקי בית פלסטינים

נעקרו מהגדה מתחילת המלחמה

כ-300 משקי בית פלסטיניים, המונים 1,757 בני אדם, בהם 855 ילדים, נעקרו בגדה המערבית שתחת כיבוש ישראלי מאז תחילת המלחמה בעזה ב-7 באוקטובר אשתקד. לרוב מדובר בקהילות בדואיות ובקהילות רועים אחרות. כך מסר בשני (9.12) משרד האו"ם לתיאום עניינים הומניטריים בשטח הפלסטיני הכבוש.

בין ה-26 בנובמבר ל-2 בדצמבר תיעד משרד האו"ם לתיאום עניינים הומניטריים 145 תקריות אלימות במעורבות מתנחלים, בהן 21 מתקפות שהביאו לנפגעים בנפש או לנזק לרכוש. במהלך מתקפות אלה נפצעו שני פלסטינים מידי מתנחלים, ושישה פלסטינים אחרים נפצעו מידי כוחות הכיבוש. חמישה מתנחלים נפצעו בשתי מתקפות נפרדות שביצעו פלסטינים; ארבעה מתחמושת חיה ואחד מידידי אבנים. ארבע תקריות שפגעו בפלסטינים התרחשו בהקשר של עונת המסיק, והביאו להשחתה של כ-700 עצים ושטילים, רובם עצי זית.

ב-30 בנובמבר, מתנחלים חמושים שעל פי תושבים פלסטינים הם תושבי המאחז חוות מגניז, תקפו משפחות בדואיות-פלסטיניות המתגוררות בשוליים המזרחיים של הכפר נעלין, אזור המצוי בשטח סי בנפת רמאללה. על פי צילומי וידאו, מתנחלים חמושים פשטו על הקהילה, הפחידו את המשפחות ואיימו במתקפות נוספות אם המשפחות לא יעזבו את האזור. בהמשך אותו יום חזרו המתנחלים עם כלבים שתקפו ופצעו את אחת מהפרות שבבעלות הקהילה.

ב-2 בדצמבר, שלושה משקי בית בדואים פלסטיניים המונים 14 בני אדם, בהם שמונה ילדים ושני קשישים, המתגוררים בשולי הכפר, החלו במעבר למקום אחר. המשפחות אמרו שנאלצו לעזוב בשל איומים ומתקפות חוזרות ונשנות מצד מתנחלים. במאי 2024 הורחב המאחז ליד הקהילה, ומאז התעצמה אלימות המתנחלים באזור.

קבלו את

זו הדרך

מדי שבוע בדוא"ל

או בדואר רגיל

המעוניינים לקבל בדואר אלקטרוני, ללא תשלום, מתבקשים לשלוח

כתובת דוא"ל אל: zohaderekh@gmail.com

המעוניינים לקבל בדואר רגיל, מתבקשים לכסות את הוצאות

המשלוח באמצעות תרומה של 150 שקל בשיק לפקודת המפלגה

הקומוניסטית הישראלית, ת"ד 26205 תל-אביב 6126102

אמנסטי: בעזה מתבצע רצח עם

אמנסטי דוחה את הטענה כי ישראל פעלה בפזיזות או בחוסר זהירות, ללא כוונה לפגוע באזרחים. לפי הארגון, פעולותיה של ישראל לעקירת האוכלוסייה ולהגבלת הסיוע ההומניטרי היו מתוכננות ומחושבות, מה שמצביע על כוונה. לכן, בין אם ישראל התכוונה לפגוע באזרחים כפעולת נקמה, ובין אם הפגיעה באזרחים נעשתה כחלק מאסטרטגיה למיגור חמאס – הדו"ח קובע כי ניתן לזהות בפעולותיה של ישראל כוונה להשמידת אוכלוסייה.

המלצות הדו"ח

בפרק המסקנות של הדו"ח קורא אמנסטי לישראל, לחמאס וליתר הפלגים הפלסטיניים להסכים להפסקת אש מיידית וקבועה. בהמשך קורא הארגון לישראל לסיים את הכיבוש הבלתי-חוקי של עזה ואת המצור על הרצועה ולשתף פעולה עם ועדות החקירה הבינלאומיות מטעם בית הדין בהאג. לקהילה הבינלאומית קורא אמנסטי לפעול בדחיפות לשיפור המצב ההומניטרי ברצועת עזה, כדי לאפשר את שיקומה ואת חזרת העקורים לכל חלקי הרצועה. לבנות בריתה של ישראל – ובראשן ארה"ב, בריטניה, גרמניה והאיחוד האירופי – קורא אמנסטי לנקוט פעולה נחרצת כדי לגרום לישראל להיענות לצווים שהוציא בית הדין הבינלאומי לצדק בהאג, ולמנוע ממנה לבסס ברצועה נוכחות צבאית או אזרחית קבועה.

משבר בסניף הישראלי

אמנסטי ישראל, הפועל כעמותה עצמאית, דחה את מסקנות הארגון הבינלאומי. בתגובת הסניף הישראלי נכתב, כי למרות היקף התקיפות שפגעו באזרחים בעזה, ספק אם הוכח "מרכיב הכוונה לביצוע השמדה מלאה או חלקית של האוכלוסייה הפלסטינית במסגרת המלחמה".

אך התגובה של הסניף הישראלי שנויה במחלוקת בקרב חבריו. לפי פרסום באתר "זמן ישראל", ארבעה מתוך תשעת חברי הוועד המנהל של הסניף הישראלי התפטרו לקראת פרסום הדו"ח. שלושה מהם טענו שאין ייצוג מספיק לקול הפלסטיני בוועד המנהל, ואילו חברה נוספת שהתפטרה חשבה שדווקא הזווית הישראלית לא מקבלת ביטוי הולם. שלושת חברי הוועד שהגישו את התפטרותם לפני כשבועיים הם יו"ר הוועד דניאל ברודסקי, סגנית היו"ר ורדה סעדה ורולה הרדל. כמה ימים לפני שהתפטרה גם העיתונאית הוותיקה פאר לי שחר, שכינה בוועד מזה כשנה. לפי "זמן ישראל", הסניף הישראלי הבהיר שאינו יכול לתמוך בפומבי בהמלצות הדו"ח של הארגון העולמי, משום שאלה כוללות קריאה לחרם על ישראל המנוגדת לחוק.

לפי הפרסום, כבר לפני שנה קיבל הסניף ייעוץ משפטי המזהיר את חברי הארגון בישראל מלבטא כל תמיכה או אהדה כלפי קריאה של אמנסטי לחרם על ישראל, מחשש שיפתח נגדם הליך פלילי. "גילוי הדעת של אמנסטי אינטרנשיונל עשוי להיות מפורש באופן המפר את סעיף 103 לחוק העונשין שעניינו הפצת ידיעות שיש בהן כדי לערער את רוח חיילי צה"ל ותושביה בעמידתם בפני האויב. בנוסף, גילוי הדעת מהווה הפרה לכאורה של החוק למניעת פגיעה במדינת ישראל באמצעות חרם", כתב הייעוץ המשפטי.

א. בן יאיר

ההרס בעקבות הפצצות הצבא במחנה הפליטים נסיראת (צילום: וואפא)

אמנסטי, ארגון זכויות האדם הבינלאומי, פרסם בשבוע שעבר (5.12) דו"ח מקיף על כיבוש עזה, בו נקבע כי ישראל מבצעת רצח עם ברצועה. לפי הארגון, מסקנה זו מבוססת על "ניתוח ממושך של אירועי המלחמה והצהרות של גורמים ישראלים". מזכ"לית הארגון, אגנס קלמרד, הציגה את מסקנות הדו"ח במסיבת עיתונאים. היא הדגישה כי הטענה בדבר רצח לא נעשתה "בקלילות או מתוך הטיה פוליטית". עוד מסר אמנסטי כי ישראל וצה"ל ביצעו לפחות שלושה מתוך חמשת המעשים האסורים באמנה בדבר רצח עם 1948: הרג, גרימת חבלה חמורה בגוף או בנפש, ויצירת תנאי חיים שנועדו לגרום הרס פסי של קבוצה לאומית, אתנית, גזעית או דתית.

דו"ח הארגון הבינלאומי, כ-300 עמודים, מתייחס לתקופה שבין 7 באוקטובר אשתקד לתחילת יולי השנה. הוא מבוסס על ראיונות עם כ-200 אזרחים ונציגי רשויות שונות ברצועה; ניתוח צילומים ותמונות לוויין; הצהרות של בכירים ישראלים בממשלה ובצבא; וחומרים גלויים שהוגשו לעיון בית הדין הבינלאומי לצדק בהאג. בשנה שלאחר מתקפת חמאס, נכתב בדו"ח, הרגה ישראל יותר מ-42 אלף פלסטינים – בהם כ-13,300 ילדים – ופצעה למעלה מ-97 אלף בני אדם.

עוד צוין בדו"ח כי רבים מההרוגים והפצועים נפגעו "באופן ישיר או בהתקפות חסרות הבחנה, שלעיתים קרובות חיסלו בבת אחת בני משפחה מכמה דורות". לפי הארגון הבינלאומי, המלחמה גרמה "הרס חסר תקדים", שלדברי מומחים התרחש ברמה ובמהירות שלא נראו בשום סכסוך אחר במאה ה-21. הדו"ח מצביע על כך שערים שלמות, תשתיות קריטיות, קרקע חקלאית, אתרי תרבות ואתרים דתיים נהרסו. לפי הדו"ח, "חלקים גדולים של עזה הפכו בלתי ראויים למגורים".

שאלת הכוונות

חלק מרכזי בדו"ח מוקדש לשאלת הכוונות: האם ההרג רחב ההיקף של אזרחים פלסטינים בעזה הוא מכוון, או רק תוצאה בלתי-מכוונת של פעולות צבאיות? לדברי אמנסטי, קיומם של יעדים צבאיים, בהם מיגור חמאס, אינו סותר בהכרח את הכוונה לביצוע רצח עם. יתר על כן, הדו"ח נסמך על טענות של מומחים מטעם אמנסטי, האו"ם וארגוני זכויות אדם, לפיהן ישראל נמנעה מנקיטת צעדים למזעור הפגיעה באזרחים בעזה ואף קטעה במכוון שירותים חיוניים ואספקה של סיוע הומניטרי לאוכלוסייה האזרחית.

ענת סרגוסטי נואמת בכנס סולידריות עם עובדי תאגיד השידור הציבורי כאן, ינואר 2023 (צילום: ארגון העיתונאים והעיתונאיות)

הם לא רוצים תקשורת ביקורתית

על "הרפורמה" בשוק התקשורת. זו סדרה של הצעות חוק שנועדה להחליש, ולחסל את השידור הציבורי: למנוע ולקצץ תקציבים, למגר את הערוץ ששידר את הסדרות הטובות ביותר שגם זכו בפרסים בינלאומיים; לחסל את שתי תחנות הרדיו הציבוריות, גלי צה"ל ורשת ב'; להעניק הטבות לטייקונים פרטיים המזוהים חלקם עם הליכוד ועם הימין. כמו שאמרה מירי רגב, מה שווה התאגיד אם אנחנו לא שולטים בו. הם פועלים לחסל את מערכת החדשות של התאגיד, כי הם לא רוצים לשמוע את הדיווחים של מיכאל שמש, אשר חשף את פרשת פלדשטיין, ולא את סולימאן מסודה החושף שאין משא ומתן לעסקת חטופים. הם לא רוצים גילויים ולא חשיפות ולא תחקירים. הם רוצים לשלוט בשקט. בלי ביקורת. לכן הם מכפישים ומסיתים נגד עיתונאים וכלי תקשורת. עיתונאים, המעזים לסקר את משפט השחיתות של נתניהו, חוטפים איומים והסתה ברשתות. עיתונאים המותחים ביקורת על מה שקורה בממשלה מסומנים ונענשים. צוותי טלוויזיה מותקפים פיסית. צוותים של חדשות 12 ו-13 גורשו באלימות כשסיקרו נפילת טיל בקריית אתא. צוותים של חדשות 12 ו-13 ו"ידיעות אחרונות" הותקפו כשסיקרו מפגיני ימין בהובלת ח"כ צבי סוכות פורצים לבסיס שדה תימן. צוותי טלוויזיה הותקפו כשסיקרו את הפגנת החרדים בבני ברק נגד הגיוס. כל הפעולות לעיל הן חלק מאותה תוכנית-על להשמדת התקשורת החופשית. הם נועדו להפחיד, להטריד, לאיים ולייצר פחד בקרב העיתונאים. מדינה בלי תקשורת חופשית לא יכולה להיות מדינה דמוקרטית. מדינה בלי תקשורת חופשית היא מדינה שבה השלטון הוא מקור המידע היחיד. מדינה בלי תקשורת חופשית היא דיקטטורה. התקשורת החופשית היא שומר הסף של כולנו. אנחנו חייבים לשמור על התקשורת החופשית בישראל. אנו חייבים להחזיר עכשיו וקודם כל את החטופים והחטופות. זו המטרה הראשונה במעלה. ולהפסיק את המלחמה המתמשכת.

ענת סרגוסטי

מתוך דבריה של העיתונאית והמשפטנית
בעצרת נגד ההפיכה המשטרית

ולמען השבת החטופים בנס ציונה, 23.11

במקום תוכנית לשחרור 101 חטופות וחטופים, בונה הממשלה תוכנית להשמדת התקשורת החופשית. הם לא רוצים תחקיר של אילן לוקאץ' אשר חשף באולפן שישי איך עובדת מכונת הרצל ומי מפעיל אותה.

הם לא רוצים ביקורת על מחדל 7 באוקטובר, הם לא רוצים שיטרידו אותם בשאלות על עסקת חטופים. התוכנית להשמדת התקשורת החופשית כוללת חקיקה והשתלטות פוליטית על ערוצי טלוויזיה, החלשת העיתונות, וקמפיין הכפשה והסתה מתוזמר, ולפעמים ממומן, נגד עיתונאים וכלי תקשורת, המלווה גם באלימות פיסית ברחובות.

מרגע שנכנס לתפקידו, הודיע שר התקשורת, שלמה קרעי,

התסכול מלחיות תחת

ממשלה שלא דואגת לנו

התייצבתי למשמרת במאהל מול הכנסת למען החזרת החטופים. בסביבות הצהריים הגיעו לאזור מאות צעירים, שבאו להפגין נגד הזנחת הטיפול בפשיעה הפוגעת בחברה הערבית. אולי מסקרנות, ואולי סתם כי היה קר, חלקם נכנסו לאוהל שלנו והיו לנו שיחות מעניינות רבות. הם סיפרו איך זה לטפח חלומות ושאיפות אקדמיות ומקצועיות בתנאים של פחד קיומי, כשבכל רגע הם עלולים להירצח בשוגג. אנו דיברנו על הסבל הקיומי של החטופים בעזה. הכרנו בכאבים המשותפים; חלקנו את התסכול מלחיות תחת ממשלה שלא מחויבת לדאגה לאזרחיה; התחייבנו יחד לפעול לתיקון ולשינוי בחברה הישראלית.

אז הגיעה המשאית עם ארונות הקבורה והשלטים שהוכנו מראש. קיבלנו תרגום לשלטים. חייבת להגיד שהניסוחים היו שנונים וכואבים. די באופן טבעי הצטרפנו להפגנה. לקראת סופה שוב החלה נהירה לאוהל: כנראה עברה שמועה שיש לנו שם תה חם. לרגע, סולידריות וקירבה נראו מובנות מאליהן. כל מה שצריך היה זה שלא יגמרו הכוסות.

עו"ס תמר גולדמן

המפלגה הקומוניסטית הטורקית

סוריה לא תשיג שלום

"סוריה לא תשיג יציבות ושלום" - נאמר בהודעה שפרסמה המפלגה הקומוניסטית הטורקית ביום שני האחרון (9.12) בעקבות נפילת משטרו של בשאר אסד. המפלגה מזהירה מפני "תחילת עידן של ברבריות במדינה שסבלה מעשי טבח, ששטחיה נכבשו, שמשאביה נבזזו ושהסכסוכים בה בלתי פוסקים. עקב נפילת אסד, סוריה תסבול כאוס עמוק יותר". הקומוניסטים הטורקים סבורים שישראל היא המנצחת העיקרית במצב החדש שנוצר: "שוב הוכח שהסכסוך במזרח התיכון אינו דתי. התנועות הג'יהדיסטיות פועלות תוך שיתוף פעולה עם ישראל כדי לבתר את סוריה ולהשתלט על מוסדות המדינה בעת שממשלת ארדואן משמשת כמתווך. בסופו של דבר, ניצחונה של ישראל הוא ניצחונה של האימפריאליזם האמריקאי. 'המנצחים' בסוריה הם בעלי בריתן של ארה"ב וישראל. אך סביר מאוד שיפרצו סכסוכי עקובים מדם בין קבוצות 'המנצחים' וייתכן שארה"ב תצליח להטיל עליהם את מרותה".

הקומוניסטים הטורקים מציינים כי "פאקס אמריקנה מלווה תמיד בסכסוכים עקובים מדם. השלום, היציבות והביטחון בסוריה יושגו רק עם הבסת האימפריאליזם וקבוצות הג'יהאד. אנו מבהירים לאזרחי טורקיה: מה שמתחולל בסוריה אינו משחק ילדים. אם מדינתנו ועתידה יקרים לנו, מתפקידנו לקום ולהתנער מהברבריות ולפעול בהתאם. המתרחש כעת בסוריה הוא תולדה של העדתיות, הקנאות הדתית, הלאומנות והתלות בכוחות זרים".

בסוריה שולט ניצול

"בטורקיה, שינוי עמוק הוא תנאי הכרחי כדי שתוסף להמשיך ולהתקיים. לא ניתן לקרוא לאחדות האומה במדינה בה שולטים ניצול, פערם חברתיים עמוקים והיעדר צדק בסיסי. בעקבות האירועים האחרונים בסוריה, חיוני לסכל את האופוריה של החוגים הדוגלים בהקמתה מחדש של האימפריה העות'מנית והחולמים על כיבושים ועל התפשטות טריטוריאלית. מטרתם היא לחפות על הניצול וחוסר הצדק. ההתפשטות הטריטוריאלית עלולה להוביל להתפוררותה של הרפובליקה הטורקית. לכן, מדינתנו ואזרחיה ניצבים כעת בפני אתגר ענק".

עוד הדגישו הקומוניסטים: "האתגר העומד בפנינו הוא לנצח בקרב על התודעה, על המנטליות הנצלנית והריאקציונית לפיה יש להסתמך על ארה"ב והאינטרסים שלה. זו הובילה את טורקיה תמיד לעברי פי פחת. ללא התמודדות מנצחת עם תפיסות אלה, תיפול טורקיה לתהום. אבל אנו סומכים על עצמנו, סומכים על עמנו ועל האנושות". "בהקשר של סוריה, שמחתם של תומכי ישראל תהיה קצרה", הבטיחו.

נ"ע

מתנדבי הסיוע העממי הלבנוני משתתפים בפעולת הצלה מבניין שהופץ בביירות, 18 בנובמבר 2024 (צילום: הסיוע העממי)

ריאיון עם פעיל הסיוע העממי הלבנוני

ביירות ביום שאחרי

"אנו סולידריים עם העם הפלסטיני, אבל בלבנון נחוצה התנגדות חברתית ועממית מבפנים" הדגש ע'סאן סליבא, סגן נשיא הוועד הלבנוני לסולידריות ולשלום ופעיל בארגון הסיוע העממי הלבנוני. הריאיון פורסם בשבוע שעבר בעיתון הצרפתי "הומניטה" ונערך לאחר חתימת הסכם הפסקת האש. להלן קטעים מתוך הריאיון.

לדברי סליבא, "החברה הלבנונית כולה הביעה סולידריות עם העם הפלסטיני וגינתה את מעשי הטבח של הצבא הישראלי בעזה ובגדה המערבית. אך מתנהל ויכוח האם סולידריות פירושה פעולה צבאית, כפי שטוענים בחיזבאללה, או כפי שסבורים בשמאל - התנגדות עממית וחברתית שמתחילה בפנים, בתוך לבנון. זו הביקורת המופנית כלפי חיזבאללה - תנועה זו נטשה את דרך ההתנגדות העממית. זה שנים שחיזבאללה אינה מתעניינת במצבו של העם הלבנוני. יתר-על-כן, התנועה הצטרפה לממשלות המושחתות השונות ואף סייעה לחפות על מעשיהן הנפשעים. היא כיום חלק מהברית האוליגרכית-העדתית-הפיננסית וממשטר הקפיטליזם הפראי. אך ישנה נקודת הסכמה: יש להתנגד לכיבוש הישראלי של חלקי לבנון ולסייע לפלסטינים".

סליבא הוסיף: "ישראל הייתה זקוקה להפסקת האש שכן נתקלה בקשיים גוברים במהלך כיבוש דרום לבנון. ככל שחלפו הימים, מספר החללים בקרב צבאה רק גדל. זו אחת הסיבות שהצבא הישראלי הגביר את ההפצצות מן האוויר. ככל שהפלישה התקדמה, הבינו רבים בלבנון שאין מנוס מהתנגדות מזוינת. אך אנו עמדנו על כך שיש לחזק את ההתנגדות העממית נוכח מיליון וחצי העקורים שהתגוררו בדרום, בבקעה ובדרום ביירות. גם עכשיו עומדים האספקה של מזון ומחסה בראש סדר העדיפויות. בעיצומו של החורף, העקורים זקוקים גם לחימום ולשמירות. אין לשכוח גם את מצבם הקשה של החולים והפצועים הרבים. מערכת הבריאות הציבורית הכושלת אינה מסוגלת לתת להם מענה".

"ניצחנו של טראמפ בבחירות לא מבשר טובות. בקדנציה הקודמת הוא הכיר בסיפוח רמת הגולן ובירושלים כבירת ישראל. הפעם הוא עלול להכיר בסיפוח השטח הכבוש בגדה המערבית. הוא עלול גם לתת יד לחידוש המלחמה בלבנון בידי ישראל", הדגיש ע'סאן סליבא.

נמרוד עובד

ניסיון ההפיכה הכושל של הימין הקיצוני בדרום קוריאה

ניכור ומשבר חברתי חסר תקדים

בפועל לא הצליח לקדם מדיניות פנים משמעותית עקב התנגדות ציבורית רחבה לעמדותיו. על רקע הנפילה המשמעותית בפופולריות שלו, נחלה מפלגתו מפלה קשה בבחירות לפרלמנט באפריל 2024, בה האופוזיציה זכתה ברוב משמעותי של המושבים. במקביל, פרשיות שחיתות שנקשרו לאשתו של יון, דלדלו את אמון הציבור בנשיא וגררו שורה של ניסיונות הדחה של נציגים ממפלגתו בידי האופוזיציה. שכינת איגוד עובדי הרפואה והתנגדות האופוזיציה להצעת התקציב של יון היו כנראה הקש ששבר את גב הגמל והובילו להחלטה להכריז על משטר חירום. בניגוד למקרי עבר בקוריאה הדרומית, נראה שהצבא לא היה מעורב בתכנון ההפיכה וכי ההכרזה הפתיעה גם את הממשל האמריקאי. יחידות הצבא לא זזו ברובן מבסיסיהן ולא נעשו ניסיונות אמיתיים להשתלט על כלי התקשורת או על מוקדי כוח אחרים במדינה. כוחות הצבא והמשטרה אשר נפרסו בסאול הגיעו לשטח בלי כלים לפיזור הפגנות. לפי תיעוד מהשטח, החיילים עצמם הופתעו מההכרזה הפתאומית של יון. מפגינים וסגל פרלמנטרי הצליחו להדוף את החיילים בידיים ריקות ובאמצעות מטפים. נראה שחוסר התיאום וההכנות הלקויות היו גורם מכריע בכישלון ההפיכה. נכון לכתיבת שורות אלו, יון סוק-יאול נשאר בתפקידו, אם כי לא ברור כיצד ימשול נוכח המתחים הפוליטיים האדירים במדינה.

היסטוריה רצופת הפיכות צבאיות

ההיסטוריה של קוריאה הדרומית רצופה משטרי חירום והפיכות צבאיות, אשר בדרך כלל היו מלווים אלימות קשה מצד השלטונות כלפי האוכלוסייה האזרחית והפרות זכויות אדם חמורות. בראשית שנותיה, פעלו במדינה מחנות השמדה בהם נרצחו מאות אלפי מתנגדי שלטון, פעילי שמאל ומנהיגי פועלים בתואנה של מאבק בקומוניזם. האלימות נגד כוחות אופוזיציוניים המשיכה לאורך שנות המלחמה הקרה במהלכן סבלו אזרחי קוריאה ממעגל חוזר של הפיכות צבאיות, משטרים צבאיים וטרור המוני. תהליך דמוקרטיזציה הוביל ב-1987 להקמת הרפובליקה הקוריאנית השישית.

חשוב לציין כי עד היום ישנן בקוריאה הדרומית הגבלות חמורות על חופש הביטוי וההתארגנות הפוליטית. כך למשל מונע "חוק הביטחון הלאומי" כל התארגנות פוליטית על יסודות קומוניסטיים או סוציאליסטיים. נוסף להגבלות פוליטיות אלה, אשר באות לידי ביטוי באיסור חוזר ונשנה של קיום מפלגות שמאל במדינה, ישנן הגבלות חמורות על זכויות עובדים במדינה ועל היכולת של עובדים להתארגן.

המשבר הפוליטי שגרם הנשיא יון מתרחש על רקע כמה משברים חמורים נוספים אשר מסכנים את עתיד המדינה. שיעור הילודה בקוריאה הדרומית הוא הנמוך בכלל מדינות העולם, בעוד ששיעור ההתאבדות הוא בין הגבוהים.

הניכור, פרי הקפיטליזם הקוריאה הדרומית, והשלכות הכיבוש הצבאי האמריקאי (1945-1948) אחראים למשבר חברתי חמור, אשר אתו רשויות המדינה אינן מצליחות להתמודד. אלטרנטיבה פוליטית מתקדמת תבטיח את ההתפתחות והעצמאות של קוריאה הדרומית.

עומר דה לנגה

נשיא קוריאה הדרומית הימני-קיצוני יון סוק-יאול הדחיק את המדינה והעולם (3.12) בהכריזו בשידור חי על הטלת משטר חירום צבאי. זאת לראשונה מאז ההפיכה הצבאית של הגנרל צ'ון דו-הוואן ב-1980. במסגרת מצב החירום אסר הנשיא יון על הפעילויות הפוליטיות במדינה ופקד על הכפפת כלי התקשורת למפקד המשטר הצבאי פארק אן-סו. בין גזירות החירום בלטה במיוחד המתקפה של יון על איגודי העובדים בכלל, ובמיוחד על איגוד עובדי הרפואה אשר היו בעיצומה של שביתה נגד הממשלה. הדלפות מפי גורמי ביטחון בקוריאה מלמדות כי היו ליון תוכניות לעצור את מנהיגי האופוזיציה במדינה ומתנגדי ממשל אחרים. אלה לא יצאו לפועל בשל תכנון לקוי. את ההכרזה הדרמטית על המשטר הצבאי תירץ יון כניסיון "להגן על הדמוקרטיה" מפני מפלגת האופוזיציה העיקרית, "המפלגה הדמוקרטית", אותה האשים בשיתוף פעולה עם צפון קוריאה וכוחות קומוניסטיים במדינה.

שביתה כללית נגד ניסיון ההפיכה

לאחר מסיבת העיתונאים, ניסו כמה יחידות צבא ומשטרה להשתלט על בניין הפרלמנט בסאול במטרה למנוע כינוס של חברי פרלמנט. אלא שבאותו זמן ארגן אותם דובר הפרלמנט וו-וון-שיק, חבר המפלגה הדמוקרטית, להצבעה בדבר ביטול המשטר הצבאי. לפי החוקה הדרום קוריאנית, רשאי הנשיא הנבחר להכריז על מצב חירום צבאי במדינה, אך החלטה זו אפשר לבטל בהצבעה בפרלמנט, אשר חבריו זכאים לחסינות מפני מעצר וצעדי דיכוי אחרים בזמן משטר חירום. למרות ניסיון של כוחות צבא ומשטרה לחסום את הכניסה לפרלמנט ולמנוע הצבעה בדבר ביטול משטר החירום, ולמרות ניסיון הנשיא למנוע התנגדות בהכרזה בשעה מאוחרת, עשו מאות אזרחים וחברי פרלמנט את דרכם לבניין הפרלמנט. לאחר עימות עם כוחות המשטרה, הצליחו לפרוץ לבניין ולכנס את אספת הנבחרים. במקביל הכריזה קונפדרציית איגודי העובדים בקוריאה, איגוד העובדים הגדול במדינה ובו כמיליון עובדים, על שביתה כללית נגד ניסיון ההפיכה.

בסביבות 01:00, התקיימה ההצבעה לביטול משטר החירום. כל 190 חברי הפרלמנט שהצליחו להתכנס הצביעו בעד ביטול מצב החירום. יש לציין כי הנציגים היו מכל המפלגות כולל מפלגתו של הנשיא. בעקבות ההצבעה, קיבל יון את הדין והכריז על ביטול משטר החירום. הביטול הוביל לפיזור כוחות הצבא אשר עוד נשארו בסאול.

כשלו בניסיון להפלת הנשיא

בעקבות האירועים בסאול, החל ברחבי המדינה קמפיין להפלת הנשיא יון, בו משתתפים חוגים נרחבים מהחברה הקוריאנית יחד עם איגודי עובדים רבים בתחומי התעשייה, התחבורה והמנהל הציבורי. בשבת, 7 בדצמבר, נעשה ניסיון בפרלמנט להדיח את יון מתפקידו בנשיא. אבל למרות תמיכה רחבה מצד הציבור הקוריאני, כשלה האופוזיציה בהשגת שני השלישים מחברי הפרלמנט הנדרשים להדחת נשיא.

הנשיא יון סוק-יאול נבחר לתפקיד הנשיא ב-2022 ברוב זעום. הוא הציג עצמו כמנהיג חזק עם תוכניות שאפתניות.

"הסעודה האחרונה" - תערוכה של סובחייה חסן קייס בגלריה לאמנות אום אל-פחם (צילום: הגלריה לאמנות אום אל-פחם)

נערכים להקמת המוזיאון לאמנות באום אל-פחם

שבוע עיר / בעריכה לריסה מילר

אנא-אלי / אוהד אוחיון

הצילני אדני אדנינו ממבקשי רצתי, מקטרגי, מקנאי.
הצילני אדני אדנינו מחבר ומפר רע, מטבע רע, מנשק רע
מעין דולקת להזיקני. הצילני, ממלאכת אמנותם לרקמני
לבפת פסלת אורגנית - לדקר ולגזם את תמסת האנגריה
במסלות הצ'אקרה בבשרי.
הצילני מצפרן לשון שטנתם, מפררת את עדינותי לפתותי
סלח.
הצילני אדני ממפלת תבוסתנותי, מחטי ארץ ינקבון וחלמיש
הדבש הנחף
יבכיר את הבכי, הצילני פן אטבע בין גלי הפוף, בבית
החולים של גופי השפוף
בשום מרפא. פלה את כני השעמום הרעות, מסתדרות
לחטטנות העגמומית
ופיהן מפזם בי רכיל, אדני שבר! פצח! את עין אגוז האלסר
שאשדי ועם לא נדלים יחדלון לנבר בחיי, עין לוציפר שוקרת
עלי, סרה סרה,
מקשטת אישיותי בשומות, ושוחות פצעונים; קרפוד גאותן
וצפור רך.
אדני אדנינו, איני בנאי להתפלש ברע הרע, בשטנה השודפת
בינה,
איני רוצה לחלב תוגה, ועגמות לב, את כפור צנת לבם הערל
שפצלני - קטב מחרם ואור לא ילטרף להחם בסגירות
הנצחית.
אדני אדנינו הרחיקני ממטלאי התועבה, סוגדי תפת וגעל,
בלהות ונבזות
לשאב את חיות האחר, מהספגת אפלה במקום נגה בר ופלאי
לפטם את רוחם
של רעיד, זולתך, שתפיך לתבל חרפצמית,
עשה עמי חסד אדני, לצייץ פס קול ענג כנשיקה
לפלס זקמה בנשמות רעי, ואחזר לקרצף חרטה כל יממותי
טרם נגמר לסעד בבשר היא הוא הם וכי מה ... [?]

הגלריה לאמנות אום אל-פחם מציגה אשכול תערוכות חדש של אמנים ערבים ויהודים. באשכול תערוכה קבוצתית מאוסף המוזיאון; תערוכות של וליד אבו-שקרה, רות קסטנבאום בן-דב, שי עבאדי, סובחייה חסן קייס וחמודי ג'נאם; תערוכה משותפת של קרן טאב ונהונד ג'בארין; וכן תערוכה קבוצתית של זומו, המוזיאון שבדרך.

בתערוכות מוצגות עבודות אמנות פלסטית ווידיאו ארט בנושאים של תרבות, זיכרון וזהות אישית ולאומית. התערוכות מציגות מבט על ההיסטוריה, המורשת, הזהות והתרבות המקומית.

הגלריה לאמנות אום אל-פחם קיבלה לאחרונה אישור והכרה של משרד התרבות והספורט להפיכתה מוזיאון מוכר. זה יהיה המוזיאון לאמנות עכשווית הראשון בחברת הערבית-פלסטינית בישראל.

באוסף המוזיאון העומד לקום ייכללו יצירותיהם של האמנים אוסמה סעיד, עבד עאבדי, וליד אבו שקרה, עמאר יונס, אסד עזי, בותיינה אבו מלחם, ראפת זרייק, עיסאם דראושה, פאטמה אבו רומי, חאדר ואשח ומוחמד פדל. האוצר - פריד אבו שקרה.

בשלב הראשון של תהליך האיסוף, נרכשו יצירות מייצגות של דור המייסדים באמנות הפלסטינית - אמנים מישראל, מהרשות הפלסטינית ומתפוצות הפליטים. בהמשך, על פי המחקרים וההמלצות שנמסרו מוועדת הרכש, צורפו לאוסף יצירות מדור הביניים וכן עבודות של אמנים מדור צעיר.

עם קבלת ההכרה הרשמית של משרד התרבות בהקמת המוזיאון, מציגה התערוכה החדשה מגוון רחב של אמנים ערבים-פלסטינים המתגוררים בישראל, מכלל הדורות והאזורים.

התערוכה "הסעודה האחרונה" מאת סובחייה חסן קייס, באוצרותו של אבו שקרה, מזמינה לחקור יצירות מרתקות המגשרות בין אירועים היסטוריים למציאות עכשווית. ביצירה המרכזית שלה מתוארים שנים-עשר ילדים סביב שולחן ריק מאוכל. בעבודה אחרת מציגה חסן קייס את עצמה אוחת בסיר אלומיניום ומחפשת מזון. התערוכה מעוררת אמפתיה וכוללת גם ביקורת על המצב הנורא של תושבי עזה בעקבות המלחמה. כל התערוכות יוצגו עד אפריל 2025.

יוסי אבו

האקדמיה נאבקת בחוק ההשתקה

בדרך כלל מרכז המידע והמחקר של הכנסת. רונזגרטרן הציג תמונות שצולמו לדבריו בהפגנות באוניברסיטאות, וכללו "קריאות מסיתות".

עו"ד סלע אמרה בפתח הדיון כי הצעת החוק היא בבחינת התערבות חריגה בעצמאותם של המוסדות להשכלה גבוהה בישראל. לדבריה, הנושא של פעילות פוליטית וציבורית באקדמיה מוסדר בתקנונים של המוסדות. סלע הוסיפה כי עבירות פליליות כגון הסתה לטרור צריכות להיות מטופלות בידי רשויות אכיפת החוק. ח"כ יוסף עטאונה (חד"ש) הוסיף בדיון כי כוחה של דמוקרטיה אינו בעריצות הרוב, אלא בשמירה על זכויות המיעוט. עטאונה הטיח בטייב: "אתה יושב בקואליציה שאחד משריה הורשע בתמיכה בטרור, ואתם נותנים לגיטימציה להשתקה בשם מאבק בטרור. איך יכול להיות שתומכי טרור יובילו חוק למאבק בטרור". נשיא אוניברסיטת ת"א, פרופ' אריאל פורת, השתתף גם הוא בדיון, ואמר כי "הבעיה האמיתית בקמפוסים הינה הסתה נגד סטודנטים ערבים, ולא תמיכה בטרור כפי שהממשלה מנסה לטעון".

ועדת החינוך של הכנסת דנה ביום שלישי (10.12) בהצעת חוק שתאפשר לסגור תא סטודנטים אשר "תומך בטרור או במאבק מזוין נגד מדינת ישראל", בשעה שעצרות מחאה נערכו במוסדות להשכלה גבוהה ברחבי הארץ. ההצעה שיזמה ח"כ לימור סון הרמלך (עוצמה יהודית) כוללת גם שלילת זכאות לתואר אקדמי לאדם שהורשע בעבירות טרור, לאחר שסיים לרצות את עונשו. יצוין שהוועדה היתה אמורה לדון בחוק ההשתקה, שלפיו תוכל המועצה להשכלה גבוהה (המל"ג) להורות למוסדות האקדמיים בישראל לפטר מרצים בעקבות הסתה לטרור, אך הדיון בה נדחה.

כאמור, בעת הדיון נערכו עצרות מחאה במוסדות להשכלה גבוהה. באוניברסיטת תל אביב כאלף סטודנטים ומרצים התכנסו בכיכר אנטין שבכניסה לקמפוס. באוניברסיטה העברית נערכו גם אסיפות הסברה על חוק ההשתקה. הנהלת האוניברסיטה העברית הודיעה כי גם אם החוק לפיטורי מרצים יעבור, אין בכוונתה לכבדו. עצרות ומחאות נוספות נערכו בצהריים בטכניון, במכון ויצמן, באוניברסיטאות חיפה, בר אילן ובן גוריון; וכן במכללות אורנים וכנרת.

בדיון שנערך בכנסת הזמין יו"ר ועדת החינוך ח"כ יוסף טייב (ש"ס) את יו"ר התנועה הפשיסטית "אם תרצו" העומדת מאחורי החוק, שי רונזגרטרן, להציג סקירה עובדתית. היועצת המשפטית של הוועדה, תמי סלע הבהירה כי על הסקירה אמון

חד"ש תל אביב וירושלים פוליטיקה של הכחשה

אירועי השקה לספרו החדש
של הסוציולוג מאיר עמור

יום שלישי 17.12 | 19:00 | כורש 14 י-ם
יום רביעי 18.12 | 19:30 | אחד העם 70, ת"א

להדסה זיסר היקרה

במלאות לך 90
שלוחות לך מיטב ברכותינו
ועד מחוז ת"א-יפו של מק"י

לחברתנו הדסה זיסר

בהגיעך לגיל 90
איחולינו לבריאות טובה ואושר
תנד"י - המזכירות הארצית

השבוע לפי איתי בנימיני

zoha.org.il

זו הדרך ברשתות החברתיות

וואטסאפ

טוויטר

פייסבוק

אינסטגרם

טלגרם

